

بررسی تأثیر کیفیت زندگی کاری بر رفتار شهروند سازمانی

Exploring the effect of quality of work life on organizational citizenship behavior.

دکتر وحید توکلی^۱، بهنام گراوند^۲، سمیرا طاهری^۳

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی تأثیر کیفیت زندگی کاری بر رفتار شهروند سازمانی است. از این رو متغیر مستقل این پژوهش کیفیت زندگی کاری و متغیر وابسته رفتار شهروند سازمانی است. کیفیت زندگی کاری در هشت سطح (پرداخت منصفانه و کافی، محیط کار ایمن و بهداشتی، تامین فرصت رشد و امنیت مداوم، توسعه قابلیت های انسانی، فضای کلی زندگی، یکپارچگی و انسجام اجتماعی، قانون گرایی در سازمان، روابط اجتماعی زندگی کاری) بررسی شده است. و رفتار شهروند سازمانی در پنج سطح (نوع دوستی، وجدان کارکنان، مروت و مردانگی، تواضع و فروتنی، فضیلت مدنی) بررسی شد. در این پژوهش از پرسشنامه ای با ۵۱ سوال استفاده شد که بین کارکنان موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی پخش شد. جامعه آماری این شعبه ۱۰۰ نفر بود که تعداد ۸۱ پرسشنامه به روش نمونه گیری ساده جمع آوری شد. در نهایت فرضیه اصلی (تأثیر کیفیت زندگی کاری بر رفتار شهروند سازمانی) مورد تایید قرار گرفت. از میان فرضیه های فرعی، فرضیه های اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم و هشتم (تأثیر پرداخت منصفانه، محیط ایمنی کار، فرصت های رشد، قانون گرایی، وابستگی اجتماعی و توسعه قابلیت ها بر رفتار شهروند سازمانی) تایید شد و فرضیه ششم و هفتم (تأثیر فضای کلی زندگی و یکپارچگی و انجام در سازمان بر رفتار شهروند سازمانی) تایید نشد.

کلیدواژه ها: کیفیت زندگی کاری، رفتار شهروند سازمانی

۱. مقدمه

نیروی انسانی که امروزه از آن به عنوان سرمایه انسانی یاد می کنند یکی از مهمترین سرمایه های هر سازمانی است که کیفیت آن می تواند در رشد و تعالی سازمان نقش بسزایی داشته باشد و با توجه به پیچیدگیهای آن مباحث مختلف در ابعاد رفتاری در حال ظهور می باشد که یکی از آنها در سالهای اخیر موضوع رفتار شهروندی سازمانی می باشد که به طور کلی رفتار شهروندی یک نوع رفتار ارزشمند و مفید است که افراد آن را به صورت

^۱ دکتر وحید توکلی: استاد راهنما، عضو هیات علمی دانشگاه.....

^۲ بهنام گراوند: نویسنده مسئول، کارشناس ارشد مدیریت دولتی EMAIL: behnamgeravand@gmail.com

^۳ سمیرا طاهری، کارشناس ارشد مدیریت دولتی EMAIL: samira.ta1988@gmail.com